

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សុន្ទរកថា

របស់លោកជំទាវ អ៊ុន សុគន្ធា លេខាធិការគណៈកម្មការ
មហាផ្ទៃ ការពារជាតិ និងមុខងារសាធារណៈ នៃរដ្ឋសភា ក្នុងពិធីប្រកាសសម្តេច
ផ្សព្វផ្សាយសៀវភៅស្តីពី " ការត្រួតពិនិត្យដោយសភាលើវិស័យសន្តិសុខ "
(ថ្ងៃទី៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦)

- សូមគោរព ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ជួន ញ៉ាល អនុប្រធានទី២ រដ្ឋសភា នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- សូមគោរពទូលថ្វាយសម្តេច នរោត្តម សិរីវុឌ្ឍ ឧត្តមទីប្រឹក្សាព្រះមហាក្សត្រ និងប្រធាន
ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលវិទ្យាស្ថានខ្មែរសម្រាប់សហប្រតិបត្តិការ និងសន្តិភាព។
- សូមគោរពលោកជំទាវ ឯកឧត្តម អស់លោក លោកស្រី ជាក្លៀវកិត្តិយសជាតិ និងអន្តរជាតិ
ជាទីមេត្រី។

ថ្ងៃនេះនាងខ្ញុំមានកិត្តិយស និងសេចក្តីសោមនស្សរីករាយក្រៃលែងដែលត្រូវបានអញ្ជើញ
ចូលរួមក្នុងពិធីប្រកាសសម្តេចផ្សព្វផ្សាយសៀវភៅស្តីពី " ការត្រួតពិនិត្យដោយសភាលើវិស័យ
សន្តិសុខ " នាពេលនេះ ។ ក្នុងនាមសម្តេចអគ្គមហាពញាចក្រី ហេង សំរិន ប្រធានរដ្ឋសភា នៃព្រះ
រាជាណាចក្រកម្ពុជា និងក្នុងនាមរូបនាងខ្ញុំផ្ទាល់ នាងខ្ញុំសូមសម្តែងនូវការស្វាគមន៍ដ៏កក់ក្តៅជាទី
បំផុត ចំពោះអ្នកជំនាញការជាតិ ក៏ដូចអ្នកជំនាញការនៃសហភាពអន្តរសភា និងមជ្ឈមណ្ឌល
ប្រជាធិបតេយ្យសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ដែលបានមកចែករំលែកនូវគោល
ការណ៍សំខាន់ៗ សម្រាប់ជំរុញការអនុវត្តន៍តួនាទី ភារកិច្ច របស់សមាជិកសភា ក្នុងការត្រួតពិនិត្យ
តាមដានលើវិស័យសន្តិសុខ ដែលមានក្នុងសៀវភៅនេះ ។

នាងខ្ញុំជឿជាក់ថា ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី ពិតជាមានការពេញចិត្តចំពោះ
សន្តិភាព សុវត្ថិភាព និងសេចក្តីសុខសាន្ត ដែលកើតឡើងពីការខិតខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងខ្លាំងក្លារបស់
យើងទាំងអស់គ្នានៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ពិសេសសម្បូរផលនៃការអនុវត្តន៍នយោបាយឈ្នះឈ្នះ
របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

សម្តេច លោកជំទាវ ឯកឧត្តម អស់លោក លោកស្រី ជាទីរាប់អាន

* ការឆ្ពោះទៅរកឯកភាពជាតិ និងសន្តិភាព

ជាទូទៅបើនិយាយពីវិស័យសន្តិសុខ យើងតែងតែនឹកដល់សន្តិសុខដែលពាក់ព័ន្ធតែលើ
ផ្នែកកងទ័ពតែប៉ុណ្ណោះ ឬក៏សន្តិសុខរបស់ប្រទេសនីមួយៗ ក៏ប៉ុន្តែនៅក្នុងនិន្នាការបច្ចុប្បន្ន និង

ចរន្តពិភពលោក កាលណានិយាយដល់បញ្ហាសន្តិសុខ គឺសន្តិសុខដែលរាប់បញ្ចូលសមាសធាតុ វិស័យ នយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម ។ បើកំណត់ន័យឲ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅទៀតក្នុងនិន្នាការ សន្តិសុខបច្ចុប្បន្ន គឺសំដៅដល់សន្តិសុខដែលកើតមានចំពោះបុគ្គលម្នាក់ៗ នៅក្នុងសង្គម ។ ស្ថិត ក្នុងការយល់ឃើញបរិបទបែបនេះ កម្ពុជាបានកំណត់គោលការណ៍គ្រឹះសំខាន់ៗ នៅក្នុងរដ្ឋធម្ម- នុញ្ញរបស់ខ្លួន ។

កម្ពុជាពុះពារឧបសគ្គជាច្រើនដោយខ្លួនឯង ក្នុងការស្វែងរកសន្តិភាព ដំណោះស្រាយ តាមរយៈការស្តារនាទំនាក់ទំនងកិច្ចការផ្សេងៗជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ ការបន្តសន្ទនាគ្នាក្រោមរូប ភាពនៃការចរចា ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃស្មារតីមហាសាមគ្គីជាតិ និងឯកភាពជាតិ ក្នុង គោលដៅបង្រួបបង្រួមកម្លាំងប្រជាជាតិខ្មែរទាំងមូលជាជួរមួយក្រោមបាវចនា “ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ” តាមរយៈការអនុវត្តន៍ដោយជោគជ័យនូវនយោបាយ “ឈ្នះ-ឈ្នះ” ដែលផ្តួចផ្តើម និងដឹកនាំអនុវត្តដោយសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន ដែលបញ្ចប់ទាំងស្រុងនូវ សង្គ្រាមស៊ីវិល ។

ផ្នែកលើបទពិសោធន៍ខាងលើ នាងខ្ញុំសូមគូសបញ្ជាក់ថា កម្ពុជាផ្តល់សារៈសំខាន់ដល់ការ សន្ទនា ការចរចា ការបង្រួបបង្រួម ការផ្សះផ្សារជាតិ នៅក្នុងក្របខណ្ឌផ្ទៃក្នុងជាតិ ប្រសើរជាង មានអន្តរាគមន៍ ឬការជ្រៀតជ្រែកពីខាងក្រៅ។ កត្តាគន្លឹះនេះបានធ្វើឲ្យកម្ពុជាបញ្ចប់ជម្លោះប្រដាប់ អាវុធដោយគ្មានការបង្ខំរឈាម ហើយនាំមកនូវការឯកភាពជាតិ ឯកភាពទឹកដី និងសន្តិភាព ពេញលេញទូទាំងប្រទេស នាឆ្នាំ ១៩៩៨ ។

សម្តេច លោកជំទាវ ឯកឧត្តម អស់លោក លោកស្រី

*សន្តិភាព សន្តិសុខ និងតម្លាភាព ជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការអភិវឌ្ឍន៍គ្រប់វិស័យ

ក្នុងរយៈពេលជិតពីរទសវត្សរ៍នេះ កម្ពុជាបានបិទទូរទ័ព័រប្រវត្តិសាស្ត្រដ៏ខ្មៅងងឹតពីអតីត កាលរបស់ខ្លួន ហើយបានបោះជំហានទៅរកអនាគតមួយភ្លឺស្វាង ត្រចះត្រចង់ ក្រោមសន្តិភាព ស្ថិរភាព និងបានសមាហរណកម្មខ្លួនទៅក្នុងសហគមន៍អន្តរជាតិជាបន្តបន្ទាប់ ទាំងក្នុងក្របខណ្ឌ ទ្វេភាគី ទាំងពហុភាគី ។ សន្តិភាព ស្ថិរភាពនយោបាយ និងសន្តិសុខពេញលេញ បានធ្វើឲ្យ សាធារណជនជាតិ អន្តរជាតិ មានជំនឿទុកចិត្តរឹងមាំ ពិសេសវិស័យឯកជនទាំងក្នុងស្រុក និង ក្រៅស្រុក បានបោះទុនវិនិយោគរកស៊ីនៅកម្ពុជា បង្កជាភាពលឿនរហ័សសម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា អភិវឌ្ឍន៍លើគ្រប់វិស័យយ៉ាងឆាប់រហ័ស ដែលជំរុញឲ្យមានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រចាំឆ្នាំជាមធ្យម ប្រមាណ៧% ក្នុងរយៈពេលជាងមួយទសវត្សរ៍ចុងក្រោយ និងបានកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រជាង១% ក្នុង១ឆ្នាំ ព្រមទាំងបានក្លាយខ្លួនជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប ក្នុងឆ្នាំ២០១៥ ។

អត្ថប្រយោជន៍ក្នុងដំណើរការសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ សេរីពហុបក្ស ចាំបាច់ត្រូវមានការ
ត្រួតពិនិត្យតាមដានរបស់ស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិ ចំពោះការអនុវត្តន៍ច្បាប់របស់ស្ថាប័ននីតិប្រតិបត្តិ។
ការត្រួតពិនិត្យតាមដាននេះ រាប់បញ្ចូលទាំងការពិនិត្យតាមដានលើវិស័យសន្តិសុខ ដូចដែល
បានកំណត់ក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិធម៌។

សម្តេច លោកជំទាវ ឯកឧត្តម អស់លោក លោកស្រី

* ការឆ្ពោះទៅឯកភាពជាអន្តរជាតិ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ដើម្បីសន្តិភាព និងសន្តិសុខ

មនុស្សជាតិកំពុងប្រឈមមុខនឹងតថភាពដ៏ជួរចត់នៃការកើតសង្គ្រាមថ្មីៗ សង្គ្រាមអូសបន្ទាយ
និងការកើតឡើងនៃអំពើហិង្សាដ៏សាហាវ ហើយក៏គ្មានប្រជាជាតិណាមួយចង់រស់នៅក្នុង
ស្ថានភាពអស្ថិរភាព និងអសន្តិសុខ ក្នុងពិភពលោកបែបនេះទេ ។ ហេតុនេះទាមទារឲ្យថ្នាក់ដឹក
នាំប្រទេសនីមួយៗ រកសន្តិភាព ស្ថិរភាព និងការពារឲ្យបានគង់វង្ស ដើម្បីប្រជាជនរបស់ខ្លួន ។

ជាការពិតណាស់ គេមិនអាចធ្វើឲ្យសម្រេចបាននូវផ្នែកខ្លះនៃសន្តិសុខ ដោយប្រទេសតែ
ឯងបានទេ ចាំបាច់ត្រូវមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសន្តិសុខជាមួយប្រទេសនានា ។ ម្យ៉ាងទៀត
សកលភារ្យបនីយកម្ម បានលើកកម្ពស់ភាពពឹងពាក់គ្នាទៅវិញទៅមករវាងប្រទេស និងប្រទេស
នៅក្នុងវិស័យសន្តិសុខនេះផងដែរ ។

ជាទីបញ្ចប់នាងខ្ញុំសូមប្រសិទ្ធិពរជូន ដល់សម្តេច ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី
ដែលមានវត្តមានក្នុងពិធីនេះ សូមប្រកបដោយជោគជ័យ សិរីសួរស្តី និងវិបុលសុខ កើតមាន
កុំបីឃ្នាងឃ្លៀតឡើយ ។

សូមអរព្រះគុណ និងអរគុណ ។